

מירוען הירדן

השבוע עסק המלך הקטן בתמרון של סחיטה. הוא חיזר אחרי מצרים סוריה וסעודיה, כדי ללחוץ על עיראק. אך החשבון היסודי לא השתנה. זהו המצב הפוליטי כיום. על סיו חייבת ישראל להחליט.

***

עיד כח לא השתתף הישראלי במירוען אל הירדן. פעולות תגמול, תהיה עוצב מתן כאשר תהיה, אינן בגדר ריצת תחרות. זוהי מין ריצה בה חוזר הרץ, כעבור כמה צעדים, חזרה לקו הזינוק.

כך נמצאת ישראל כיום במצבו העגום של רץ הפותח במירוען ב"שעה שכל שאר המתחרים כבר נמצאים בסיבוב האחרון.

אנשים אחראיים רבים תמיידעים כי ישראל אינה יכולה לסבול בשום פנים את פלישתו של צבא זר לירדן ואת הופעתו של צבא עיראקי או מצרי בסולכרם, בלטרון ובחברון.

פירושה של דיעה זו הוא: מדי חמה.

לא תהיה זאת מלחמה רגילה. ההחלטה חייבת להתקבל מראש, כדי שצה"ל יוכל ברגע המכריע לזנוק ולתפוס בעוד מועד את קו הירדן, לפני שהצבא העיראקי יספיק ל"עבור את הנהר. פה לא מדובר עוד בכ"י בוש מוצב פלוגתי, והחזקתו משך שעותיים, פה מדובר במיבצע גדול, בעוצמה אדירה ובמהירות הבזק. וכל זה על סמך ההנחה כי המצרים והסורים לא יתערבו באופן מ"משי בימים הגורליים.

על כן, אם כן, נטוש הויכוח. כל תקי רית ופעולת תגמול שירעידו בינתיים את הגבול רק יקרבו את המועד ויחישו את התהליך.

***

מי שמצדד בקו זה, חייב להחליט מיד על שאלה אחת: מה ייעשה באזור ה"כיבוש?"

ישנן שתי אפשרויות: או שיצורף לגוף המדינה, או שיהפוך למדינה ערבית אוסר נומית, הקשורה למדינת ישראל, ברוח ה"צעת החלוקה המקורית של האו"ם.

מי שרוצה לצרף את חמשולש, יריחו וחר חברון למדינה, חייב להחליט מראש מה לעשות ב"700 אלף יושביהם.

אם יגורשו (או אם יעודדו אותם באמי צעים הבדוקים להפוך ל"נספקים") תיחצר בעיית מליטים חמורה פי כמה מזו שהיה ריזה בשבע השנים האחרונות את מנוחת המדינה. הפליטים יהיו גורם עצום להחמרת מצבה של ישראל במרחב.

אם יישארו בתחום מדינת ישראל, ישתנה אופייה של המדינה באופן קיצוני. במקום מעוט של 180 אלף, יהיה בה מעוט של כ"900 אלף — יחס של שני ערבים לכל ש"ל ושה עברים. המדינה תהיה בהכרח דר"לאומית, והיא תצטרך לשנות באופן מכריע את גישתה לעשרות בעיות.

מי שסבור, לעומת זאת, שלטור בת העתיד מוטב לחקים מדינה פלסטינית עצמאית, שתהיה קשר רח מבחינה פוליטית, צבאית ר"כלכלית למדינת ישראל, חייב ל"הכין מראש את חמלים לכך. עצם אופייה של המלחמה ישתנה מן הקצה אל הקצה.

במקרה זה, יהיה צורך להכין מראש את (תמשך בעמוד 18)

ולמעשה לכל המערך העולמי של המחנה המערבי ושרשרת משלטי ההגנה שלו ה"חובקת את כדור-הארץ.

אינטרם זה כרוך בעצם גורלה של ממלכת הירדן ההאשמית.

***

ימים אלה נערך מירוען אולימפי ב"מרחב. הרצים באים מכיוונים שונים.

דבר במושגי מישחק שחמת: ישראל מחלי"פה את המלכה שלה באיכרים של האויב. אמילו אותם האנשים הבטוחים כי התג"מול הכרחי כדי למנוע קטל גדול עוד יותר, שוב אינם יכולים לעצום את עיניהם בפני לקח החודש: הקטל הזה לא ייפסק כל עוד לא תשתנה המציאות המדינית והצבאית באופן מכריע.

הגבול הזה אוכל את יושביו. על

המטרה היא אחת: הירדן, לרץ המצרי יש יתרון גדול. אוכלוסיית הירדן רוצה בנצחוננו. אולם גם אמריקה וגם בריטניה מעוניינות באופן חיוני במיגור רה. כי אם יגיע המצרי ראשון לקו-הגנה, תהיה התוצאה לא רק כיתור מוחלט של ישראל, אלא גם צעד גדול לקראת ניתוק כל העולם הערבי, על אוצרות הנפט האדיר רים שלו, בסיסיו ותעלתו, מן המערב.

לכן מעוניינת בריטניה בנצחון חרץ העיראקי, הנזשא כיום את דגלה. אולם נצחון כזה לא יתכן ללא חשירת הקרקע, ללא חחררת החכרה בלב תושבי הירדן כי רק חרץ הזה יביא להם את הישועה מן הסכנה הציונית. כל התקריות בגבול ירדן עוזרות לכך מאד.

יתכן מאד שכבר כיום היתה ישראל גר"בלת עם ממלכה האשמית מאוחדת, מדינת עיראק-ירבתי, בעלת ששה וחצי מיליון נפש, לולא התעקש חוסיין הקטן, מלך ירדן, לש"מור על עצמאותו עד הרגע האחרון. גם לו ברור כי בניסת הצבא העיראקי, תחת סיקוד עצמאי, לממלכתו, פירושה צירופה של ממ"לכה זו לעיראק. אולם קרוב לחדאי שלא תישאר לו בדיה, וכי יצטרך לכהור בין האח הגדול בבגדאד לבין היריב הגדול ב"קאהיר. כל תקרית נוספת בגבול תחיש את רגע החלטה.

כן חייב טבעו של הגבול הזה ל"השתנות.

***

החוקר הטוב שואל במקום הפשע: מי מעוניין? מי נהנה מן המעשה? לאן מובילות העקבות הבלתי-מחיקות של ה"אינטרס?

צד אחד אינו מעוניין לחלוטין בהתלקחות השלהבת בגבול ירדן. זהו הצד המצרי. כי ההתלקחות מסיחה את דעת הערבים מן ה"מאבק על הסואץ. מצרים אינה מוכנה ברגע זה ללחום, אין היא יכולה להגיש עזרה ל"ירדן, אין היא יכולה להשתלט עליה ואין היא יכולה נוקל להנחית כיום את חיליה בחוף עקבה. העקבות אינן מובילות לקהיר. צד אחד מעוניין בלי כל ספק. זהו הצד הצרפתי. צרפת לוחמת על חיהה באלג'יריה ובתעלה. היא מעוניינת בפתיחת חזית שניה, שתסיח את דעת הערבים ותדלדל את כו"חות מצרים.

האינטרס של ממשלת הוד מלכותה, אל"ר זכט השניה, נמצא במצב מסובך יותר. גם היא מעוניינת, כצרפת, להסיח את דעת ה"ערבים ואת מרצם מן התעלה, לאספיקים המ"סוכנים סחות לקיומה. אולם זהו רק צד אחד של המטבע. יש לבריטניה אינטרס שני, הרבה יותר חשוב לאורך ימים.

הוא נוגע לעצם קיומן של העמדות האחרונות של האימפריה הבריטית במרחב,

ברגע זה יושבים מנהיגי המדיניות ה"לאומית ומנסים לגייס בלבם את אומץ הלב כדי להחליט את ההחלטה המכרעת ב"יותר של חיהם: אם לשתוח במלחמה או לאו.

איש אל יקנא בהם. אין ברירה נוראה בפני המדינאי, כברירה בין מלחמה ושלום. על כפות ה"מאזניים מונחים חיהם של אלפי צעירים, המתהלכים ברגע זה חיים בינינו, תאווח לעיני אמהר תיהם הגאות. על כפות המאזניים מונחים חרונני הסיבוב השני, תרי נוקות בבתיים מופצצים, נשים ב"משקים מופגזים. ועל כפות המאז"ניים גם מונה — ואת זאת אל נשי"כח לרגע — קיומה של המדינה הזאת.

לא נכבד על המדינאים ברגע כזה. לא נזכיר להם, הפעם, כי הם עצמם גרמו ב"מידה רבה למצב הנוכחי, וכי עליהם רובץ חלק מן האשמה למבוי הסתום בו נמצאת המדינה. נעמד מול הפיתוי להזכיר להם את האזהרות הבלתי-ספורות שהוזהרו, גם מעל עמודים אלה, משך שש שנים ארוכות, כאשר דחו כל החלטה וטמנו את ראשם ב"חול, ככתהיענה אשר באנה.

גם לא נפליג הפעם בים התיאוריה ארו"כת-הסחה. לא נגיד מה היינו אנחנו עושים, אילו היינו במקומם של ראש ממשלת י"ש ראל, שרהבסתחון והרמטכ"ל שלו. הפעם מוטל עלינו לעשות חשבון הרבה יותר פשוט. עלינו להניח כנתון את המצב ה"קיים. עלינו להניח כי אלה האנשים אשר הגורל הציב אותם בעמדות האחריות ברגע זה, מה יכולים הם לעשות עתה? מה ה"אפשרויות העומדות לפניהם כיום ה"10 ב"אוקטובר, 1956?

כאשר מונחות האצבעות על כרוי הגורל, היכולים בכל רגע להפליט סילון של דם, כל נימה אחרת, כל שאלה אחרת חייבות להדחות.

***

מעלה ממואח חמישיים אמהות מבכות עתה את בניהן שנפלו משני עברי הגבול הירדני בחודש האחרון.

נחשול זה של קטל הרדי נפתח בדחימה, כאשר נהרגו ששה צעירים ישראלים בדי פלאחים וחברי המספר חלאומי. תקרית זאת לא היתה מתוכננת על-ידי איש. היא היתה אחת מאותן התקריות הקורות כמעט במק"רה. הסיבה האמיתית היא הימצאותם של פליטים אכזרישנאה ומורעב בקרבת ה"גבול, כסחח"מבס של בתיהם לשעבר.

תקרית דוחימה באה במקרה, אולם כל שאר התקריות היו מ"תוכננות.

מדחימה מתפתלת שרשרת התיגמול. יש"ראל עתה בפיצוץ משקרת אל-רהוה. ה"ירדנים הרגו שלושה שומרים דרוויים ב"עופרים, ליד חצבה. ישראל הגיבה בפיצוץ י"ר משטרת גרנדל והריגת לוחמה. מקלען י"ר דני קטל ארבעה ופצע 17 מבין באי הכנס תארכאולוגי. ישראל חגימלה בסעולת חו"ס"אן. הירדנים רצחו את החמשה בכבש סדום.

דבר אחד נעלה מעל לכל ספק לאור עובדות אלה: התגמול אינו יעיל. קטילות אזרחים ירדניים אי"נה נוגעת ללבם של מצביאי ירדן, וחרירת חיילים ירדניים אינה מ"ידיה במיוחד את מנוחת הפלי"אחים.

אל ישכח איש: התגמול הוא יקר מאד לא רק בכסף, אלא גם בדם. אם מותר ל"